

Život Cirkvi

Ročník 14

50/2007

Betlehemske svetlo bude tento rok žiarit' na Slovensku od soboty 15. decembra

Približne pred týždňom obletela svet - v súvislosti so spomienkou na svätého Mikuláša - kuriózna informácia: rakúske združenie katolíckej mládeže údajne apelovalo na predstaviteľov Mikuláša,

aby chránili deti pred zážitkami vzbudzujúcimi strach, pred deťmi by teda nemala zaznievať otázka, či boli poslušné. Osoba Mikuláša sa nemá zneužívať na rodičovské výchovné opatrenia. Podľa zmienenej organizácie karhajúce vyjadrenia Mikulášov nezodpovedajú modernej pedagogike.

Nuž ale, nestal by sa takto zo svätého Mikuláša iba ďalší nenáročný darčkový agent typu Santa Klauza či Deda Mráza? Veď práve pre nich je typické, že obdarúvajú deti bez akéhokoľvek mravného apelu, prichádzajúc z ríše rozprávok bez konkrétnejších, skutočne historických kontúr. Lenže Mikuláš, svätý Mikuláš ich má: svätý je aj preto že bol dobrým pastierom svojich veriacich a podľa povestnej legendy vhodil nezištne a anonymne sumu peňazí rodine, ktorej extrémna chudoba mohla mravne ohrozovala jej deti. Mikulášov darček má teda vždy a zásadne morálny kontext, bez ktorého svätý Mikuláš prestáva byť sám sebou.

Pred chvíľou citovaná požiadavka odmoralizovať mikulášske večierky má svoj základ v stále zakorenenejšom spôsobe myslenia, ktoré síce uznáva ľudskú potrebu transcencie a mystéria, ale s vylúčením vyhranenej tlaku na rovnako dôležitú potrebu postupného mravného vyzrievania. Je to tak trochu ako rozdiel medzi krížom na Mikulášovej biskupskej mitre a brmbolcom všetkých tých nespočetných Santa Klauzov, či Dedov Mrázov. Kým totiž kríž je vážny symbol o dobre a zle, o plodnom utrpení a najhlbšej podstate ľudského života, brmbolec je nezáväzná detinská hračka, s ktorou si možno iba ak podľa ľubovôle zažonglovať.

Lenže odmoralizovanie viery a náboženstva a vyretušovanie akejkoľvek náročnosti, prísnosti a vysoko nastavenej duchovnej latky spochybňuje jej najhlbšiu podstatu, pretože evanjeliové poslanstvo jednoznačne apeluje na morálne zrenie tých, čo uverili v Krista. V línii týchto predstáv by sa potom mal zo spovedníka

Kríž, či brmbolec

stať iba terapeut, z Biblie len krásna literatúra, z Cirkvi nanajvýš dobročinná organizácia a zo samého Krista prelaskavý, všetko tolerujúci génius.

Tendencia „zmäkčovať Božie normy“ sa zvláštnym spôsobom premietla aj do extrémnej romantizácie vianočnej atmosféry. Ruku na srdce: nie sú všetky tie výstavy machom povystielaných Betlehemov, všetok ten gejzír modelárskej tvorivosti a dokonca súťaž o takzvané „najkrajší“ Betlehem tak trochu zavádzajúce? Ježiš sa predsa v jaskynnej stajni nenarodil preto, aby kresťanským generáciám ospravedlnil ich zmaterializovanú vianočnú plytkosť, plytkosť nešikovne maskovanú emocionalizovaným svätuškársym folklórom. Veď tá stajňa ako prístrešok pre Boha, ktorý sa stal človekom je v skutočnosti obžalobou ľudskej odmietavosti: Ježiš sa v nej musel narodiť, lebo v onom nehostinnom betlehemskej hostinci preňho jednoducho nebolo miesto. Tak je chudoba Betlehema predzvesťou radikálnej chudoby Krista na temene Golgoty, tak je malý Ježiš v jaslách predobrazom Vykupiteľa, ktorý o tridsať rokov zomrie na inom dreve, na dreve kríža. Ježiš, pravý Boh a pravý človek narodený v stajni je Ježiš vymknutý z prostredia, kam klope v túžbe byť prijatý a zostať ako doma: v našom srdci, v našich komunitách, rodinách, či spoločnostiach. V našich vzťahoch.

V evanjeliu nasledujúcej nedele sa Ježiš v súvislosti s Jánom Krstiteľom zástupu opýta: Čo ste vyšli vidieť, trstinu zmietanú vetrom? Alebo človeka oblečeného do jemných šiat? Zdá sa, že strach z vyhranenej a našu pohodlnosť provokujúcich postojov bol aktuálny aj v Ježišovej dobe a niektorí ľudia už vtedy hľadali radšej ľudské „morálne trstiny“ bez chrbtovej kosti, klátené vetrom celospoločenských nálad, verejnej mienky, kolektívnej manipulácie, či ľudských ohľadov. Otázka však dodnes nijako nestráca na aktualnosti: vy, ktorí sa pripravujete na Vianoce - čo počas nich chcete vlastne naozaj uvidieť? Nejakú nepresvedčivo umelú postavu, vypreparovanú a sklátenú vetrom alibistických predstáv odrhnutých od podstaty biblického poslania? Tichú noc prehlušenú vašimi málo prežitými koledami? Vianoce zahltané darčekom, čo odvádzajú pozornosť od najvznešenejšieho daru, ktorým je vtelený Boh, Kristus?

A predsa tá betlehemska striednosť nie je len o odmietnutí, je aj o prijatí, ba predovšetkým o ňom: veď skutočným láskyplne hrejivým prístreškom pre narodeného Krista bol onen dôverný pár, ktorý sa nad ním skláňal: muž spravodlivý Jozef a prečistá Panna Mária. Áno, živý Betlehem, skutočné Vianoce, teda sám Ježiš sa rodí všade tam, kde sa ľudia stretávajú štýlom týchto biblických postáv: v tichom a láskyplnom plnení Božej vôle, v rozjímaní nad jeho tajomstvami... Tak to napokon sľúbil Ježiš: kde sa dvaja, alebo traja stretnú v mojom mene, tam som aj ja medzi nimi...

RV, Jozef Haľko / snímka -pz-

Príhovor pápeža Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána

Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu 9. decembra napoludnie spolu s veriacimi zhromaždenými na Námestí sv. Petra pomodlil mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovril:

„Drahí bratia a sestry,
počas včerajšieho sviatku Nepoškvrneného počatia Panny Márie nás liturgia pozývala obrátiť pohľad na Máriu, Ježišovu a našu Matku, hviezdu nádeje pre každého človeka. Dnešná 2. adventná nedeľa nám ukazuje jednoduchú postavu Pánovho predchodcu, ktorú evanjelista Matúš predstavuje takto: ‚V tých dňoch vystúpil Ján Krstiteľ a hlásal v judejskej púšti: Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo‘ (Mt 3, 1 - 2). Jeho poslaním bolo pripraviť a vyrovnať cestu Mesiášovi, preto izraelský ľud vyzýval, aby ľutoval svoje hriechy a napravil každú nepravosť. Ján Krstiteľ dôrazne ohlasoval blížiaci sa súd: ‚Každý strom, ktorý neprináša dobré ovocie, vytnú a hodia do ohňa‘ (Mt 3, 10). Vystríhal najmä tých, ktorí sa vďaka svojmu pokrytectvu cítili bezpečne, kalkulujujú s tým, že patria k vyvolenému národu. Pred Bohom – hovoril Ján Krstiteľ – sa nikto nemá čím vychvalovať, ale má prinášať ‚ovocie hodné pokánia‘ (Mt 3, 8).

V postupujúcom Adventnom období, keď sa pripravujeme oslavovať narodenie Krista, zaznieva v našich komunitách táto výzva Jána Krstiteľa na obrátenie. Je nalievavým pozvaním otvoriť srdce

a prijať Božieho Syna, ktorý prichádza medzi nás, aby uskutočnil Boží súd. Otec – píše evanjelista Ján – nesúdi nikoho, moc súdiť zveril Synovi, lebo on je Synom človeka (porov. Jn 5, 22. 27). Je to dnes, je to tento okamih, keď sa rozhoduje o našom večnom osude. Na konci našich dní na zemi, v okamihu smrti, budeme hodnotení na základe našej podobnosti alebo odlišnosti s Dieťaťom, ktoré sa narodí

v chudobnej jaskynke v Betleheme, lebo ono je kritériom, ktoré Boh dal ľudstvu. Nebeský Otec, ktorý nám v narodení svojho jednorodného Syna zjavil svoju milosrdnú lásku, nás pozýva nasledovať jeho kroky, aby sme aj my ako on urobili zo svojej existencie dar lásky. A ovocím lásky je práve ono ‚ovocie hodné

pokánia‘, o ktorom hovorí Ján Krstiteľ, keď ostro kritizuje zidených farizejov a saducejov.

Cez evanjelium sa Ján Krstiteľ napriek uplynulým storočiam prihovára všetkým generáciám. Jeho jasné a tvrdé slová znejú dnes príznačnejšie ako kedykoľvek predtým, a to v dôsledku nášho spôsobu života a vnímania Vianoc, čím ďalej tým väčšími vnímaných rýdzo materialisticky. ‚Hlas veľkého proroka nás žiada pripraviť cestu Pánovi, ktorý prichádza v dnešných púšťach - tých vonkajších i vnútorných - prahnúcich po živej vode, ktorou je Kristus. Nech nás vedie Panna Mária ku skutočnému obráteniu srdca, aby sme mohli naplniť nevyhnutné rozhodnutia na zosúladienie našej mentality s evanjeliom.‘

-Is- / snímka RV

Generálna audiencia Benedikta XVI. - Svätý Pavlín z Noly

Drahí bratia a sestry,
cirkevný otec, ktorému sa chceme dnes venovať, je sv. Pavlín z Noly. Pavlín bol súčasníkom sv. Augustína a spájalo ho s ním priateľstvo. Pôsobil v Kampánii, v meste Nola, kde bol mníchom, kňazom a nakoniec biskupom. Pochádzal však z Akvitánie na juhu dnešného Francúzska, presnejšie z Bordeaux, kde sa narodil vo vysokopostavenej rodine. Tu nadobudol kvalitné literárne vzdelanie vďaka svojmu učiteľovi básnikovi Ausoniovi. Prvý raz odišiel z vlasti pre svoju včasnú politickú kariéru, ktorá ho ešte ako mladíka vyniesla na miesto guvernéra Kampánie. V tomto verejnom úrade sa prejavili jeho talenty – múdrosť a miernosť. Práve v tom čase za-

čalo v jeho srdci klíčiť semeno obrátenia. Podnietila ho jednoduchá a vŕcna viera, s akou si ľud uctieval hrob istého svätca, mučenika Félixu, vo svätyni v terajšom Cimitile. Keďže Pavlín bol zodpovedný za verejné veci, zaujímal sa o túto svätyniu a dal tam vybudovať útulok pre chudobných, aj cestu pre ľahší prístup pútnikov.

Zatiaľ čo sa venoval budovaniu pozemskej obce, postupne objavoval cestu k tej nebeskej. Po namáhavom putovaní, poznamenanom skúškami, sa nakoniec stretol s Kristom. Bolesťné okolnosti mu, počínajúc stratou priazne politickej autority, dali pocítiť prchavosť pozemských vecí. Keď neskôr dospel k viere, napísal: ‚Človek bez Krista je prach a tieň‘ (Carme X, 289).

V túžbe po objasnení zmyslu života sa utiahol do Milána, aby vstúpil do školy sv. Ambróza. Svoju kresťanskú formáciu napokon zavŕšil vo svojom rodisku, kde z rúk biskupa Delfína v Bordeaux prijal krst. Do kontextu jeho cesty viery patrí aj manželstvo. Oženil sa s Teráziou, nábožnou šľachticnou z Barcelony, ktorá mu porodila syna. Naďalej žil ako dobrý kresťanský laik, až kým ním neotriasla smrť jeho dieťaťa. Niekoľko dní potom nadobudol poznanie, že Boží plán s jeho životom je iný. Pociťoval volanie zasvätiť sa Kristovi v prísnom asketickom živote.

S plným súhlasom svojej manželky Terázie predal majetok, všetko rozdal chudobným a spolu sa presťahovali z Akvitánie do Noly. Manželia sa usídlili pri Bazilike sv. Félix, ich ochrancu, a odvtedy žili v zdržanlivosti ako brat a sestra. Postupne sa k ich spôsobu života pripájali aj ďalší. Rytmus života ich komunity bol typicky mníšsky. Pavlín, ktorý bol ešte v Barcelone vysvätený za kňaza, sa začal venovať službe pútnikom. Tým si získal sympatie a dôveru miestnej kresťanskej komunity, ktorá ho po smrti svojho biskupa okolo roku 409 zvolila za jeho nástupcu na biskupskom stolci v Nole. Jeho pastoračná aktivita sa zintenzívnila a charakterizovala ju osobitná pozornosť voči chudobným. Bol obrazom skutočného milosrdného pastiera, ako ho vo svojich Dialógoch opísal sv. Gregor Veľký. V ich tretej kapitole zaznamenal hrdinské gesto Pavlína, ktorý sa ponúkol do väzenia namiesto syna istej vdovy. Udalosť je síce historicky sporná, vykresľuje však postavu biskupa s veľkým srdcom, ktorý dokázal v smutných okolnostiach vpádov barbarov stáť blízko svojho ľudu.

Pavlínovo obrátenie urobilo na jeho súčasníkov veľký dojem. Jeho učiteľ Ausonius, pohanský básnik, sa však cítil „zradený“ a trpkými slovami mu vyčítal na jednej strane „pohrdanie“ materiálnymi vecami, čo považoval za nerozvážne, a na druhej strane opustenie povolania literáta. Pavlín mu odpovedal, že keď obdarúva chudobných, nie je to prejav opovrhovania pozemskými dobrami, ale naopak - ich zhodnotenie pre vyšší cieľ, ktorým je láska.

Pokiaľ ide o literárne pokusy, Pavlín svoj básnický talent nezanedbal, naďalej ho neprestajne rozvíjal. Skoncoval iba s poetickými formami inšpirovanými mytológiou a pohanskými ideálmi. V jeho čítaní totiž prevládol nový pocit krásna: bola to krása vteleného, ukrižovaného a vzkrieseného Boha, ktorú odteraz ospevoval. V skutočnosti teda nezanechal poéziu, len svoju inšpiráciu už čerpal z evanjelia, ako hovorí v nasledujúcom verši: „Pre mňa jediným umením je viera a Kristus je mojou poéziou“ („At nobis ars una fides, et musica Christus“: Carme XX, 32).

Jeho básne sú spevmi viery a lásky, v ktorých sú každodenné dejiny malých a veľkých udalostí poňaté ako dejiny spásy, ako dejiny Boha s nami. Veľká časť týchto kompozícií, takzvané Vianočné spevy, sa viaže ku každoročnej slávnosti mučeníka Félix, ktorého si vybral za svojho nebeského patróna. Tým, že pripomínal Félix, chcel oslavovať samotného Krista, lebo bol presvedčený,

že vďaka svätcovmu príhovoru získal milosť obrátenia: „V tvojom svetle, naplnený radosťou, zamiloval som si Krista“ (Carme XXI, 373).

To isté Pavlín sledoval pri prestavbe svätej na novú baziliku, keď ju dal vyzdobiť maľbami doplnenými vhodnými vysvetľujúcimi nápismi tak, aby slúžili pútnikom ako obrazová katechéza. Svoj plán potom vysvetlil v jednej svojej básni venovanej inému veľkému katechétovi, sv. Nicétovi z Remeša, ktorého sprevádzal pri návšteve tejto baziliky: „Rád by som bol, keby si sa teraz zamyslel nad obrazmi, ktoré sa vinú v dlhom rade na stenách maľovaného stĺporadia... Zdalo sa nám veľmi užitočné v celom Félixovom dome znázorniť posvätné témy obrazmi v nádeji, že pri pohľade na tieto obrazy vyvolá namaľovaný výjav v mysliach vidiečanov záujem“ (Carme XXVII, vv. 511. 580 – 583). Ešte dnes môžeme obdivovať zvyšky týchto maľieb, ktoré právom radia sv. Pavlína medzi osobnosti, na ktoré sa odvoláva kresťanská archeológia.

V cimitilskom asketériu plynul život v chudobe, modlitbe a úplnom pohlúžení do lectio divina. Čítané, meditované a asimilované Sväté písmo bolo svetlom, v ktorého lúčoch nolský svätec skúmal svoju dušu, usilujúc sa o dokonalosť. Tomu, kto ho obdivoval pre jeho rozhodnutie opustiť materiálne statky, pripomínal, že toto gesto bolo ešte veľmi vzdialené od úplného obrátenia: „Opustenie a zbavenie sa pomínuteľných dobieh, ktoré vlastnime na tomto svete, nepredstavuje zavŕšenie, ale len začiatok behu na štadióne; nie je to cieľ, skôr štart. Atlét totiž nevíťazí tým, že sa vyzlečie, lebo svoje šaty odkladá práve preto, aby mohol začať pretekať. Korunu víťaza si zaslúži až vtedy, keď vykoná, čo má vykonať“ (porov. Ep. XXIV, 7, Sulpiciovi Severovi).

Vedľa askézy a Božieho slova stojí milosrdná láska: mníšska komunita bola pre chudobných domovom. Pavlín sa neobmedzoval len na to, že im dával almužnu, prijímal ich, akoby boli sám Kristus. Keď im vyhradil časť kláštora, zdalo sa mu, že tým nielen dáva, ale výmenou darov aj dostáva - za ponúknuté pohostinstvo vďačnú modlitbu núdzných. Pavlín nazýval chudobných svojimi „pánmi“ (porov. Ep. XIII, 11, Pamachiovi), a keďže obývali prízemie, hovorieval, že ich modlitba tvorí základ jeho domu (porov. Carme XXI. 393 – 394).

Sv. Pavlín nenapísal teologické traktáty, jeho básne a bohatá korešpondencia sú však plné žitej teológie preniknutej Božím slovom, ktoré neustále užíval ako svetlo života. Osobitne v nej vyniká chápanie zmyslu Cirkvi ako tajomstva jednoty. Spoločenstvo prežíval predovšetkým ako duchovné priateľstvo. V tomto bol Pavlín ozajstným majstrom. V jeho živote sa križovali veľké osobnosti: od Martina z Tours po Hieronyma, od Ambróza po Augustína, od Delfína z Bordeaux po Nicéta z Remeša, od Viktrícia z Rouen po Rufína z Akviley, od Pammachia po Sulpícia Severa a mnohých ďalších, menej známych.

V tejto atmosfére sa narodili aj obsahovo hutné listy adresované Augustínovi. Okrem obsahovej stránky jednotlivých listov nás prekvapuje vrúcnosť, s akou svätec

z Noly ospevuje priateľstvo ako výraz jediného Kristovho tela, oživovaného Duchom Svätým. Výstižný je úryvok zo začiatkov korešpondencie medzi dvoma priateľmi: „Niet sa čo diviť, že my, hoci sme od seba vzdialení, sme prítomní jeden vedľa druhého, a hoci sme sa neoznámili, poznáme sa, lebo sme údmi toho istého tela, máme tú istú hlavu, sme živení tou istou milosťou, žijeme z toho istého chleba, kráčame tou istou cestou, bývame v tom istom dome.“ Vidíme tu nádherný opis toho, čo znamená byť kresťanmi, byť Kristovým telom, žiť v spoločenstve Cirkvi. Teológia dnešnej doby našla práve v predstave spoločenstva kľúč k tajomstvu Cirkvi. Svedectvo sv. Pavlína z Noly nám pomáha vnímať Cirkev, ako ju predstavuje Druhý vatikánsky koncil - ako sviatosť dôvernej jednoty s Bohom, jednoty nás všetkých a nakoniec jednoty celého ľudského pokolenia (porov. *Lumen gentium*, 1).

V tejto perspektíve prajem vám všetkým pekný adventný čas.

Preložila Mária Spišiaková

Benedikt XVI. na slávnosť Nepoškvrnenej počatia Panny Márie: Myslím na mladých dneška...

Vatikán (8. decembra, RV) Pápež Benedikt XVI. sa v sobotu 8. decembra napoludnie na Námestí sv. Petra vo Vatikáne pomodlil spolu s veriacimi mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovril týmito slovami:

„Drahí bratia a sestry,

na ceste Adventným obdobím nám žiari hviezda Nepoškvrnenej Márie, „znamenie bezpečnej nádeje a útechy“ (*Lumen gentium*, 68). Aby sme dosiahli Ježiša, opravdivé svetlo, ktoré rozohnalo všetku tmu dejín, potrebujeme svetlá, ktoré sú nám bližšie - ľudské osoby, ktoré odrážajú svetlo Krista a ožarujú tak našu cestu, ktorú máme pred sebou. A kto iný žiari viac ako Mária? Kto môže byť pre nás lepšou hviezdou nádeje ako práve ona, zornica, ktorá zvestovala deň spásy? (porov. *Spe salvi*, 49). Preto nás pred blížiacimi sa Vianocami liturgia privádza k sviatku, k slávnosti Nepoškvrnenej počatia Panny Márie - tajomstvu Božej milosti, ktorá preniká jej existenciu od prvého okamihu jej stvorenia, predurčuje ju stať sa Matkou Vykupiteľa a chráni ju od poškvrnenia prvotným hriechom. Keď na ňu hľadáme, spoznávame veľkosť a krásu Božieho plánu pre každého z nás - stať sa svätými a nepoškvrnenými v láske (porov. *Ef 1, 4*) na obraz nášho Stvoriteľa. Aký je to veľký dar mať za matku Nepoškvrnenú Máriu! Matka, ktorá žiari krásou a je prežiaraná Božou láskou.

Myslím na mladých dneška, vyrastajúcich v prostredí, ktoré často ponúka posolstvá falošných

životných modelov. Týmto chlapcom a dievčatám hrozí, že stratia nádej, lebo sú často sirotami opravdivej lásky, ktorá naplňa život zmyslom a radosťou. Toto bolo témou aj môjho drahého a ctihodného predchodcu Jána Pavla II., ktorý mládeži našich čias mnohokrát ponúkol Máriu ako „Matku krásnej lásky“. Nemálo skúseností totiž poukazuje na to, že dospievajúca mládež, často však i deti, sa stávajú ľahkými obeťami zneužitia lásky - sú oklamaní bezohľadnými dospelými, ktorí bez výčitiek svedomia klamú sebe aj im a vťahujú ich do slepých uličiek konzumu. Aj tie najposvätnější skutočnosti, ako je ľudské telo ako Boží chrám lásky a života, sa stávajú predmetom konzumu, a to, žiaľ, čoraz častejšie už veľmi skoro, ešte skôr, ako dospeje. Aké smutné je vidieť mladých ľudí, ktorí stratili schopnosť užasnúť, keď sú okradnutí o pôvab tých najkrajších pocitov, o hodnotu úcty k telu, ktorým sa prejavuje ľudská osoba a jej nevyčerpatelne tajomstvo!

K tomu nás pozýva Nepoškvrnená Mária, ktorú kontemplujeme v celej jej kráse a svätosti. Ježiš ju z kríža zveril Jánovi a všetkým učeníkom (porov. *Jn 19, 27*) a odvtedy sa stala pre celé ľudstvo Matkou, Matkou nádeje. K nej obráťme naše prosby a v duchu sa vydajme do Lúrd, kde sa práve dnes začína osobitný jubilejný rok pri príležitosti 150. výročia zjavení v jaskyni Massabielle. Nepoškvrnená Mária „Hviezda morská, osvecuj nás a veď nás na našej púti!“ (*Spe salvi*, 50).“

-ls-

Benedikt XVI. sa stretol s novými veľvyslancami pri Svätej stolici

Vatikán (13. decembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. vo štvrtok na osobnej audiencii prijal skupinu biskupov z Japonska v rámci ich návštevy Ad Limina Apostolorum vo Vatikáne a Ríme.

Okrem toho sa Svätý Otec stretol so siedmimi novými veľvyslancami pri Svätej stolici z Thajska, Seychel, Namíbie, Gambie, Surinamu, Singapuru a Kuvajtu, od ktorých prijal poverovacie listiny. Ako uviedol vo svojom príhovore, nových veľvyslancov považuje za záruku katolíckej jednoty vo všetkých krajinách, ktoré vo Vatikáne zastupujú: „moje myšlienky a moje modlitby nech vás povzbudia k pokračovaniu v misiách a angažovanosti v službách pre všetkých.“ Zároveň zdôraznil, že ich funkcia je obzvlášť dôležitá v súčasnom svete, pretože iba prostredníctvom dialógu sa dá odstrániť násilie. Podľa Svätého Otca by sa mala veľká pozornosť venovať mladej generácii, „pretože je prvoradým bohatstvom každej krajiny“.

- sg, mf-

Svätý Otec sa prihovoril študentom rímskych univerzít

Vatikán (13. decembra, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa vo štvrtok v Bazilike sv. Petra vo Vatikáne stretol so študentmi rímskych univerzít. Eucharistickej slávnosti predsedal kardinál Camillo Ruini. Svätý Otec vyjadril radosť nad tým, že sa študenti zišli pri tradičnom predvianočnom stretnutí v takom hojnom počte. Zvlášť pozdravil študentov z Albánska, ktorí do Ríma priniesli ikonu Panny Márie Sedes Sapientiae a tiež rumunských študentov, ktorí dostanú obraz Panny Márie, aby bola „pútničkou“ pokoja a nádeje v ich krajine.

Benedikt XVI. ďalej spomenul nevyhnutnosť duchovnej formácie v rámci prípravy na prijatie sviatosti birmovania, ktorá čaká 150 študentov a ktorá je veľmi cennou prípravou aj na Svetový deň mládeže 2008 v Sydney. Práve im Benedikt XVI. adresoval nasledujúce slová: „Obráťte svoj zrak na Pannu Máriu a v jej „áno“ hľadajte inšpiráciu pre svoje „áno“ Božiemu volaniu. Duch Svätý vstúpi do nášho života v takej veľkosti, akou pre neho otvoríme naše srdcia. Čím väčší je váš súhlas, tým viac bude vo vašom srdci prítomný.“

Ďalšiu časť príhovoru venoval Svätý Otec svojej encyklike o kresťanskej nádeji „Spe salvi“. Mladých vyzval, aby sa z nej zamerali na tú časť, ktorá je venovaná nádeji v modernej dobe. Ďalej povedal, že v 17. storočí sa v Európe udiala zmena v myslení, keď sa začala uplatňovať mentalita, podľa ktorej ľudský pokrok je dielom vedy a techniky, zatiaľ čo pri viere by malo ísť len o záchranu duše. Podľa Benedikta XVI. „dve veľké idey - pravda a sloboda – boli oddelené od Boha, aby sa stali samostatnými a spolupracovali na vytvorení „kráľovstva človeka“, ktoré je prakticky v rozpore s Kráľovstvom Božím.“ Tento proces, ktoré nie je zbavený hodnôt a historických právd, však obsahuje základný omyl. Človek nie je len produktom určených ekonomických a sociálnych podmienok a morálny rast osôb nie je priamo úmerný technickému pokroku. To podľa Svätého Otca znamená, že „bez etických princípov technika a politika môžu byť použité nie pre dobro, ale pre zlo jednotlivcov a ľudstva“. -sg-

Zverejnili posolstvo Svätého Otca k Svetovému dňu pokoja

Vatikán (11. decembra, RV) – „Ľudská rodina – spoločenstvo pokoja“ – tak znie téma posolstva pápeža Benedikta XVI. k Svetovému dňu pokoja, ktorý si pripomenieme 1. januára. Dokument bol zverejnený práve dnes a Svätý Otec v ňom zdôrazňuje, že „prirodzená rodina ako intímne spoločenstvo života a lásky, založené na manželstve medzi mužom a ženou, vytvára prvotné miesto humani-

zácie človeka a spoločnosti a je kolískou života a lásky.“ V zdravom rodinnom živote podľa Benedikta XVI. „zažívame niektoré zo základných prvkov pokoja: spravodlivosť a lásku medzi bratmi a sestrami; úlohu autority v podobe rodičov; láskavý záujem o členov, ktorí sú slabší kvôli svojej mladosti, chorobe, či starobe; vzájomnú pomoc pri životných potrebách; pripravenosť prijať iných a – ak je to potrebné – odpúšťať im. Z tohto dôvodu je rodina prvou a nepostrádateľnou učiteľkou pokoja.“

Ako uviedol Svätý Otec, „pokoj rodiny si vyžaduje otvorenosť voči transcendentnému dedičstvu hodnôt a zároveň úsilie o múdre zaobchádzanie s materiálnymi dobrami a medziľudskými vzťahmi.“ V tejto súvislosti upozornil na potrebu návratu k prirodzenému morálnemu zákonu a na to, aby sme „doň investovali naše najlepšie intelektuálne energie a nenechali sa odradiť chybami a nedorozumeniami... Rast globálnej právnej kultúry závisí od neustálej snahy posilniť hlboký ľudský podtón medzinárodných noriem, aby sa nezredukovali na obyčajné procedúry, ľahko podliehajúce manipulácii zo sebeckých alebo ideologických dôvodov.“ Toto je podľa pápeža zvlášť dôležité v súčasnosti, keď ľudstvo zažíva rozdelenie a ostré konflikty, ktoré vrhajú tieň na jeho budúcnosť. -dj-

Svätý Otec mladým: Nech vo vás viera v Boha vzbudí nádej a pomôže vám zmeniť svet

Vatikán (12. decembra, RV) – Pri príležitosti 30. európskeho stretnutia mladých pod vedením komunity z Taizé, organizovaného v Ženeve na prelome starého a nového roka, adresoval pápež Benedikt XVI. mladým mimoriadny pozdrav. Vyzdvihol v ňom postavu brata Rogera, zakladateľa tejto komunity, ktorý sa stal pre státisíce mladých ľudí, ktorí prichádzali na pozvanie jeho komunity do malej dedinky v Burgundsku, vzorom jednoduchej, bezvýhradnej, inšpirujúcej kresťanskej lásky a zmierenia. Svätý Otec sa v posolstve mladým prihovoril týmito slovami:

„Ste pozývaní kráčať po nových cestách nádeje, čerpať silu z Božieho slova a z dôverného vzťahu s Kristom. Len On nám ponúka kľúč od skutočnej nádeje, ktorá prevyšuje všetky naše malé nádeje, pretože nás orientuje k budúcnosti a k večnej blaženosti, v ústrety ktorej kráčame každým dňom, každý osobne ale aj všetci spolu ako Cirkev. Nech vaša dôvera v Boha vo vás vzbudzuje nádej a pomáha vám zmeniť svet, na základe evanjeliových hodnôt, predovšetkým na odpustení, ktoré je vrcholom lásky, pretože ten, kto odpúšťa sa nezastavuje pri minulých omyloch, ale otvára sa pre novú budúcnosť. Hovorí sa, že pokoj je ovocím spravodlivosti, avšak ešte viac je ovocím odpustenia, ktoré spečatuje zmierenie medzi tými, ktorí si ešte včera vzdorovali alebo oponovali, a dovoľuje im kráčať spoločne.“ -sg-

Svätá stolica k 60. výročiu Všeobecnej deklarácie ľudských práv

Švajčiarsko (11. decembra, RV) – Stály pozorovateľ Svätej stolice pri inštitúciách OSN v Ženeve arcibiskup Silvano Tomasi včera vystúpil s prejavom pri príležitosti začiatku osláv 60. výročia prijatia Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Ako uviedol, „práva, o ktorých dokument hovorí, nie sú delegované štátom alebo iným inštitúciám, ale sú priznané každému človeku, nezávisle na etických, sociálnych, kultúrnych a náboženských tradíciách. Ľudská dôstojnosť presahuje akékoľvek odlišnosti a zjednocuje všetkých ľudí ako jednu rodinu. Toto si vyžaduje, aby všetky politické a spoločenské inštitúcie podporovali integrálny rozvoj každej osoby ako jednotlivca, aj vo vzťahu k spoločstvu.“

Podľa Mons. Tomasiho je ľudská dôstojnosť v podstate „základom pre uplatňovanie všetkých ľudských práv a zároveň vzťažným bodom pre identifikáciu národných záujmov, aby sa vyhlo „dvojitému nebezpečenstvu“ extrémneho individualizmu a kolektivismu. Je aj normatívom pri prijímaní opatrení v akejkoľvek oblasti, kde sa človek realizuje.“ Mons. Tomasi poukázal na to, že aj šesťdesiat rokov po prijatí deklarácie sa mnohým ľuďom nedostáva dodržiavania ich práv a základných potrieb a svoj prejav uzavrel africkým porekadlom: „Byť ľudský znamená potvrdiť svoju ľudskosť uznaním ľudskosti iných, a na tomto základe budovať svoje vzťahy s každým človekom.“ -dj-

V Lurdoch začal Jubilejný rok

Vatikán (8. decembra, RV/Fides) – V sobotu sa v Lurdoch začal Jubilejný rok osláv pri príležitosti 150. výročia zjavení Panny Márie, ktorá sa Bernadette Soubirousovej v jaskyni Massabielle zjavila 18 krát, v čase od 11. februára do 16. júla 1858. Eucharistickej slávnosti v sobotu pri tejto príležitosti v Bazilike sv. Pia X. v Lurdoch predsedal kardinál Cordes, ktorý stojí na čele Pápežskej rady „Cor unum“.

Počas nasledujúcich dvanástich mesiacov, kedy Lurdy očakávajú príchod až ôsmich miliónov pútnikov, bude prebiehať špeciálny program dvanástich „misií“, ktoré zahŕňajú témy ako choroba, obrátenie, pokoj či mládež. Na nespočetné prosby mnohých biskupov a veriacich zareagoval Svätý Otec Benedikt XVI., keď udelil pri tejto príležitosti špeciálnu milosť získania plnomocných odpustkov.

Tieto môžu získať v období od 2. do 11. februára 2008 všetci veriaci, ktorí navštívia ktorýkoľvek chrám alebo lurdskú jaskyňu, v ktorých sa nachádza obraz alebo socha Panny Márie Lurdskej, vystavený k verejnej úcte, a strávia tam príhodný čas

v modlitbe a v rozjímaní, doplnený záverečnou modlitbou Otče náš, Verím v Boha a vhodným vzývaním Panny Márie. -mf-

Kardinál Bertone požehnal nové priestory Libreria Editrice Vaticana

Vatikán (14. decembra, RV) – Vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone vo štvrtok požehnal nové priestory knižného vydavateľstva Libreria Editrice Vaticana. Pri tejto príležitosti vyjadril pranie, aby tento „nový začiatok“ bol priaznivý pre „rozvoj a znásobenie služby“ tejto inštitúcie. Jej pôsobenie zveril pod ochranu svätej Lucie. Zdôraznil symboliku svetla, ktorá sa s touto sväticou spája a ktoré by malo sprevádzať aj vatikánske vydavateľstvo, „aby z neho pramenilo stále žiarivejšie svetlo do celého sveta.“ Korene Libreria Editrice Vaticana siahajú do roku 1587, kedy Sixtus V. založil vatikánsku tlačiareň. Vydavateľstvo sa od nej oddelilo v roku 1926 a stalo sa samostatnou inštitúciou. -dj-

Svätý Otec reaguje na útok na venezuelského kardinála

Vatikán (14. decembra, RV/CNS) – Pápež Benedikt XVI. vyjadril znepokojenie nad násilím, namiereným na venezuelského kardinála Jorgeho Urosu Savina. Ten oznámil, že bol 7. decembra v Caracase verbálne napadnutý a na vozidlo, v ktorom sa nachádzal zaútočila skupina ľudí. „Naliehavo vyjadrujem svoju blízkosť a solidaritu v tejto poľutovaniahodnej záležitosti,“ píše v liste Svätý Otec, ktorý bol publikovaný na internetovej stránke Konferencie biskupov Venezuely. Zároveň uistil kardinála o svojich modlitbách a povzbudil ho, aby „zostal verný naplneniu svojho poslania.“ -mf-

Novinka na internetovej stránke Kongregácie pre klérus

Vatikán (10. decembra, RV) – Na sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie uplynulo deväť rokov od spustenia internetovej stránky Kongregácie pre klérus www.clerus.org. Najaktuálnejšou novinkou je otvorenie novej webovej stránky www.bibliaclerus.org s textom Svätého Písma v deviatich jazykoch - od hebrejského a gréckeho, až po bežné jazyky súčasnosti. -dj-

Misionárky lásky zložili večné sľuby v Ríme

Taliansko (10. decembra, RV) - Šestnásť sestier z Kongregácie misionárok lásky, medzi nimi tri zo Slovenska, zložilo svoje celoživotné sľuby v sobotu 8. decembra v Ríme v kostole sv. Leva na Via Prenestina. Obradu, ktorý sa konal v rámci liturgickej slávnosti Nepoškvrneného počatia Panny Márie, predsedal J. E. Jozef kardinál Tomko, bývalý prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov. V mene generálnej predstavenej sr. Nirmaly MC sľuby prijala talianska provinciálna predstavená sr. Maria Pia MC. V ten istý deň sestry dostali od svojej generálnej predstavenej nové poslanie. Toto sú nové dispozície slovenských sestier Matky Terezy: Sr. Miriam Therese MC (Mílana Motýľová, z okr. Námestovo) bude pôsobiť v Katánii na Sicílii ako predstavená prenoviciátu (ašpirantátu), sr. Simeona MC (Andrea Oliková, z okr. Žiar nad Hronom) ide do Káhiry v Egypte a sr. Ann Mariol MC (Mária Varhulíková z Cadce) pôjde do Nairobi v Keni. -jb-

Biskupi z Japonska začali návštevu Ad limina vo Vatikáne

Vatikán (10. december, RV) – Pápež Benedikt XVI. v pondelok prijal v rámci úradnej návštevy Ad Limina Apostolorum biskupov z Japonska. Táto krajina má 128 miliónov obyvateľov, z ktorých je iba 452 tisíc katolíkov. K nim treba pripočítať ďalších 570 tisíc katolíckych cudzincov, ktorý bývajú v Japonsku. Veľká väčšina obyvateľstva je tvorená šintoistami a budhistami. Krajina je v súčasnosti rozdelená do troch arcidiecéz a 13 diecéz.

Kresťanstvo do Japonska priniesol svätý František Xaverský a ďalší jezuiti, ktorí ho nasledovali. Týmto sa počas približne 60 rokov podarilo vytvoriť solídnu kresťanskú komunitu, žijúcu podľa viery a zároveň zakorenenu v pôvodnej japonskej kultúre. Veľkú námahu si vyžadovalo predovšetkým nájdenie vhodných pojmov v japonskom jazyku, aby sa kresťanstvo stalo pochopiteľným a prijateľným pre pôvodných obyvateľov.

V 16. a 17. storočí vypuklo proti japonským kresťanom jedno z najkrvavejších a najdlhších prenasledovaní v dejinách kresťanstva. Japonsko po ňom zostalo bez biskupov a kňazov a kresťanská komunita takmer úplne vyhubená. Takmer osem, či deväť generácií kresťania v Japonsku tajne odovzdávali vieru v rámci rodín, z otca na syna, vysluhovali krst a tajne sa stretávali na modlitbách, keďže až do 50. rokov 20. storočia bolo kresťanstvo považované za protijaponské náboženstvo. Po roku 1945 prišlo do

Japonska množstvo misionárov, avšak pastorácia Japonska je veľmi zložitou a namáhavou misiou, práve kvôli ťažkej inkulturácii kresťanstva v tomto prostredí. -fr-

Jezuitské projekty pomoci pre Južnú Áziu

Bangladéš (10. decembra, RV) - „Jezuiti v sociálnej akcii“ (JESA) - to je názov novej denominácie sociálneho apoštolátu Spoločnosti Ježišovej, ktorý sa chce zameriavať na pomoc ľuďom v Južnej Ázii. Novú sieť pomoci vytvorili jezuiti, pôsobiaci v Indii a v ďalších štátoch kontinentu, aby mohli lepšie koordinovať a zefektívniť praktickú pomoc v sociálnej oblasti. Ako uvádzajú na svojej webovej stránke www.jesaonline.org, ide o špecifickú misiu, ktorá má za cieľ podporovať hnutia, pôsobiace vo sfére budovania demokratických, pluralistických spoločností, v rámci ktorých bude pomáhať najmä marginalizovaným komunitám, ako sú napríklad etnické menšiny, chudobní, utečenci a pod. JESA by chcela pracovať nielen na pomoci pre tých najchudobnejších, ale sa chce tiež zamerať na sociálno-ekonomickú a kultúrnu podporu ľudí v Južnej Ázii. Na prvom mieste bude podľa slov provinciála Spoločnosti Ježišovej v oblasti Dacca pátra Aelreda Gomesa pomoc ľuďom v Banagladéši po ničivom tajfúne, ktorý ich zasiahol. Ako uviedol, „vďaka promptnému zásahu vlády a masovej evakuácii asi 650 tisíc obyvateľov z pobrežia, sa podarilo zachrániť mnohé životy a bilancia obetí, aj keď vysoká, je oveľa menšia vďaka výstražnému systému, ktorý upozornil na cyklón, a tiež vďaka rýchlym zásahom a sieti útulkov pre obyvateľov.“ -sg-

Kardinál Walter Kasper na návšteve v Kyjeve

Ukrajina (7. decembra, RV) – V týchto dňoch, od 6. – 9. decembra je na návšteve Kyjeva predseda Pápežskej rady pre napomáhanie jednoty kresťanov kardinál Walter Kasper. Nadnes má naplánovanú návštevu kláštora Pecherskaja Lavra a stretnutie s pravoslávnyim metropolitom Kyjeva a celej Ukrajiny Vladimírom. Popoludní mu bude na Kyjevskej akadémii udelený doktorát honoris causa. Pri tejto príležitosti prednesie prejav na tému Cirkev na ceste k úplnému zjednoteniu.

V programe predsedu Pápežskej rady je aj posvätenie priestorov ekumenického inštitútu - Centra sv. Klementa. Program vyvrcholí v nedeľu slávením svätej omše. Kardinál Kasper sa veriacim prihovorí v homílii. -sg-

V Mexiku slávia sviatok Panny Márie Guadalupskej

Mexiko (12. decembra, RV/Zenit) – Oficiálne cirkevné zdroje v Mexiku uvádzajú, že Baziliku Panny Márie Guadalupskej v hlavnom meste za uplynulé štyri dni navštívilo asi sedem miliónov pútnikov. Dnešný deň je vyvrcholením osláv sviatku Panny Márie Guadalupskej a zároveň 476. výročím jej posledného zjavenia chudobnému indiánovi Juanovi Diegovi, ktorého v roku 2002 svätorečil pápež Ján Pavol II. Baziliku každoročne navštívi 18-20 miliónov veriacich, v niektorých dňoch ich je až 120 tisíc. Tieto čísla zaraďujú Guadalupe k najnavštevovanejším pútnickým miestam na svete. -dj-

Rada cirkví v Kanade žiada okamžité riešenie problému chudoby

Kanada (12. decembra, RV) – Kanadská rada cirkví, ktorá je najväčším ekumenickým telesom v Kanade, združujúcim 21 kresťanských denominácií, sa špeciálnym listom obracia na premiéra Stephena Harpera s požiadavkou, aby vláda prijala okamžité opatrenia na riešenie problému chudoby. Ako uvádzajú v liste, v tejto otázke je v Kanade potrebná národná stratégia. Podľa cirkevných predstaviteľov krajiny je totiž chudoba „útokom na ľudskú dôstojnosť“. Chudobní nemajú šancu a príležitosť rozvíjať svoje schopnosti a dary a deliť sa o ne so svetom. „Ako Cirkev aj ako krajina,“ píše sa v liste, „sme povolaní prehodnotiť spoločenské a ekonomické štruktúry, ktoré trápia chudobných a spôsobujú biedu.“

Chudoba podľa autorov listu znižuje šancu na dôstojný život u viac ako 750 tisíc detí v krajine a zdôrazňujú, že počet chudobných prisťahovalcov v Kanade za posledných 10 rokov veľmi vzrástol. Predstavitelia kresťanských cirkví vyzývajú k vytvoreniu pracovnej skupiny, ktorá by sa zaoberala národnou stratégiou pre odstránenie chudoby. -sg-

Rok 2007 priniesol zlepšenie vzťahov medzi Vatikánom a Čínou

Vatikán (11. decembra, RV/CNS) – Rok 2007 bol po mnohých stránkach prelomovým pre vzťahy medzi Vatikánom a Čínou, so signálmi nádeje, prameniacej uprostred chronického napätia. Pápež Benedikt XVI.

napísal 55-stranový list čínskym katolíkom, vymenovaní boli noví biskupi so súhlasom čínskej vlády aj Svätej stolice a Cirkev sa pripojila k prípravám na olympijské hry v Pekingu, ktoré sa chystajú na budúci rok. Svätý Otec pripravil pôdu pre nový rozvoj v januári, keď zvolal dvojdnové diskusné stretnutie o problémoch Cirkvi v Číne. Zdá sa, že po desaťročiach neúprosneho prenasledovania katolíkov, lojálnych voči Vatikánu, čínska komunistická vláda uvoľňuje svoj postoj. -mf-

Dôležitosť modlitby v kresťanskom živote

Čína (8. decembra, RV/CNS) – Viac ako dvesto katolíkov z farnosti Yang Jia Pu, ktorá patrí do diecézy Tai Yuan, sa podieľalo na stretnutí venovanej téme „Obnova vedomostí kresťanského života“, ktoré otvoril páter Guo Quan Zhi a viedli miestni kňazi na čele s deväťdesiatročným pátrom Han Yao Zongom, ktorý zdôrazňoval, že modlitba je súčasťou skutočného kresťanského života. Stretnutia sa zúčastnili aj zahraniční katolíci, ktorí sa podelili o svoje skúsenosti z ich kresťanského života. Páter Guo viedol úvodnú modlitbu k Panej Márii za podporu času venovanému spiritualite a vysvetlil význam slov Evanjelia sv. Lukáša (4, 18-19). Upozornil na povinnosť kresťanov stať sa viac ako podobnými Ježišovi Kristovi. Po trojdňovom stretnutí sa všetci účastníci zhodli, že sa cítia morálne a duchovne posilnení. -mf-

Írski biskupi vyzvali k modlitbám za drogovu závislých

Írsko (11. decembra, RV/CNS) – Írski biskupi vyjadrili znepokojenie nad „vzrastajúcim užívaním kokaínu v mestách a dedinách v krajine.“ Vo vyjadrení zo 6. decembra, ktoré bolo vydané na konci ich zasadnutia v Maynoothe biskupi vyzvali katolíkov, aby sa pripojili v modlitbách k tým, ktorí trpia kvôli užívaniu drog. Tiež žiadajú o modlitby za podporu agentúr a dobrovoľníkov, ktorí sa snažia pomôcť drogovu závislým a ich rodinám. Biskupi sa ďalej vyjadrili, že „neexistuje žiadne stopercentne bezpečné užívanie akýchkoľvek nelegálnych drog a platí to aj pre eufemisticky nazývané „rekreačné užívanie“ kokaínu a ďalších stimulantov.“ Biskupi takisto vyzvali tých, ktorí môžu prísť počas vianočných sviatkov do kontaktu s drogami, aby zvážili, či chcú takýmto spôsobom riskovať komplikácie a spôsobiť zármatok a škodu sebe a svojim blízkym. -mf-

Prezident SR udelil vyznamenanie apoštolskému nunciovi v SR

Prezident SR Ivan Gašparovič udelil štátne vyznamenanie – Rad Bieleho dvojkríža II. tr. odchádzajúcemu apoštolskému nunciovi na Slovensku, arcibiskupovi Józefovi Henrykovi Nowackemu. Najvyššie štátne vyznamenanie mu hlava štátu udelila za osobitný prínos k rozvoju dvojstranných vzťahov medzi Slovenskou republikou a Svätou Stolicou a za príspevok k obnove duchovného života slovenského národa. Prezident Ivan Gašparovič v príhovore vyjadril potešenie z toho, že osobne môže odovzdať najvyššie vyznamenanie Slovenskej republiky, ktoré sa udeľuje nie Slovákom, ale ľuďom, ktorí pre Slovensko urobili veľa. Vyzdvihol prínos misie Henryka Nowackeho, zásluhou ktorého došlo v bilaterálnych vzťahoch so Svätou stolicou k viacerým významným udalostiam. „Bola to predovšetkým tretia, historická návšteva Jeho Svätosti Jána Pavla II. na Slovensku v roku 2003. Vážime si, Excelencia, že ste sa dlhodobo v spolupráci s našou diplomaciou podieľali na jej príprave a významne ste sa pričínili o jej realizáciu. V roku 2002 bola podpísaná Zmluva medzi SR a Svätou stolicou o duchovnej službe katolíckym veriacim v ozbrojených silách a ozbrojených zbroch. Na jej základe bol zriadený Vojenský ordinariát, ktorý tvorí samostatnú diecézu. V roku 2004 bola podpísaná Zmluva medzi SR a Svätou stolicou o katolíckej výchove a vzdelávaní.“ Prezident Ivan Gašparovič v príhovore spomenul aj fakt, že 30. decembra si v tomto roku pripomenieme 30. výročie významného aktu, „keď pápež Pavol VI. apoštolskými konštitúciami osamostatnil Katolícku cirkev na Slovensku zriadením arcidiecézy v Trnave a povýšením tejto arcidiecézy na hodnosť metropolitného sídla. Išlo o významný akt zo strany Svätej stolice vo vzťahu k Slovensku, ktoré nemalo štátnu suverenitu. Bol to výsledok dialógu predstaviteľov Svätej stolice, Katolíckej cirkvi na Slovensku a vtedajšej slovenskej politickej reprezentácie. Dnes, keď žijeme v samostatnej SR si s vďakou spomíname na uvedený historický krok v našich vzťahoch so Svätou stolicou,“ uviedol Gašparovič a poďakoval sa Henrykovi Nowackemu za jeho prínos k uskutočneniu návštevy pápeža Jána Pavla II. na Slovensku v roku 2003. Prezident Ivan Gašparovič počas oficiálnej návštevy vo Svätej Stolicí v roku 2005 tlmočil Jeho Svätosti Benediktovi XVI. pozvanie na návštevu Slovenskej republiky. V tejto súvislosti po prosil odchádzajúceho apoštolského nuncia o odovzdanie pozdravu Jeho Svätosti spolu s ocenením misie na Slovensku. Apoštolský nuncius Nowacki v príhovore poďakoval za poctu v podobe štátneho vyznamenania. Na svoju diplomatickú misiu na Slovensku spomína s vďakou, keď podľa jeho slov sa na Slovensku stretával s úprimnosťou, otvorenosťou a dobrotou obyvateľov tejto krajiny. „Všade na mňa čakali otvorené dvere domov a ľudských srdc. Mal som

príležitosť poznať kultúru a tradíciu tohto národa a krásu prírody tejto zeme. Presvedčil som sa, že silou tohto národa je jeho zakorenenie v tradícii a vo viere v Boha, jeho pracovitosť a otvorenosť pre človeka... Vyjadrujem potešenie zo vzrastajúcej životnej úrovne občanov Slovenska, ktoré pri odchode zahŕňam do svojho srdca a modlitieb,“ povedal odchádzajúci apoštolský nuncius na Slovensku Henryk Nowacki. **TK PK**

Trnavská univerzita udelila čestný doktorát biskupovi Tondrovi a Šebastiánovi Labovi, SJ

Trnava (11. decembra/TK KBS) V utorok 11. decembra 2007 udelila Trnavská univerzita (TU) v Trnave titul Doctor honoris causa spišskému diecéznemu biskupovi a predsedovi Konferencie biskupov Slovenska Mons. Františkovi Tondrovi a členovi Spoločnosti Ježišovej ThLic. Šebastiánovi Labovi, historikovi, redaktorovi, publicistovi a kazateľovi. „Neberiem to ako ocenenie mojej osoby, ale činnosti, ktorú konám. Všade, kde môžem sa zastávam hodnoty ľudského života a myslím si, že hádam najhlbšie ju obhajujú teológia a kresťanská filozofia,“ povedal o po prevzatí nového titulu Mons. František Tondra, ktorý získal za principiálny postoj pri obhajovaní práv zdravotníkov v oblasti výhrady svedomia a dôstojnosti života od počatia po prirodzenú smrť.

Šebastiánovi Labovi bol titul udelený za rozsiahlu publikačnú činnosť, ktorá zachytáva apoštolské cesty Jána Pavla II. „Je to milé prekvapenie. Ja som s tým ani nepočítal, ale prijímam to s vďakou. Život ide ďalej práca, modlitba, láska k Bohu, k ľuďom,“ prezradil jezuita Labo, ktorý v súčasnosti pracuje na novej knihe o terajšom pápežovi Benediktovi XVI. Na zasadnutí vedeckej rady Trnavskej univerzity sa v budove Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce zišli pri tejto slávnostnej príležitosti významní cirkevní, ale aj verejní predstavitelia.

Eva Jánošíková / snímka -p-

Stanovisko KBS k materiálu Národný program ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia

Predseda KBS Mons. František Tondra zaslal predstaviteľom Vlády SR zásadné pripomienky k „Národnému programu ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia“. Okrem iného sa v stanovisku zdôrazňujú tieto základné body:

1. Program predstavuje opakovaný pokus vnútiť slovenskej spoločnosti permissívnu a individualistickú etiku, šírenie konzumistickej ideológie a chybný postoj k sexualite človeka.

2. Program deformuje výchovu mládeže k rodinným hodnotám a podporuje také formy správania, ktoré rodinu oslabujú a rozkladajú.

3. Program nerieši skutočné problémy našej spoločnosti, naopak, mnohé z nich (napr. zlý demografický vývoj) by aplikácia programu len prehĺbila. Program dokonca nerieši ani problém tzv. sexuálneho a reprodukčného zdravia.

4. Program nerespektuje právo rodičov na výchovu svojich detí podľa svedomia a náboženského presvedčenia a iné práva, zaručené v príslušných medzinárodných dokumentoch.

5. Program je vcelku i v jednotlivostiach v príkrom rozpore s morálnym učením Magistéria Katolíckej cirkvi.

Vzhľadom k uvedenému Konferencia biskupov Slovenska považuje predložený materiál ako celok za neprijateľný a žiada o jeho stiahnutie.

+ Mons. prof. ThDr. František Tondra

Konferencia vyšších rehoľných predstavených nesúhlasí s programom ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia

Aj napriek tomu, že Konferencia vyšších rehoľných predstavených na Slovensku (KVRPS), ktorá združuje 35 mužských rehoľ Katolíckej cirkvi so starobylou, širokou, celonárodnou a medzinárodnou pôsobnosťou, nebola prizvaná k pripomienkovaniu uvedeného materiálu, považuje za svoju morálnu povinnosť zaujať k nemu toto zásadné stanovisko:

1. Rozdeľovník a program majú ideologický a diskriminačný charakter. K pripomienkovaniu nebola prizvaná ani jedna cirkev a náboženská spoločnosť, ktoré sú zákonne registrované na Slovensku. Rehole, ktoré majú aj výchovné a vzdelávacie poslanie, žijú v slovenskom národe a pre slovenský národ už mnohé stáročia. Práve ony majú jednoznačné a neporovnateľne väčšie

morálne právo vyjadrovať sa k otázkam, ktoré súvisia s morálkou národa ako akákoľvek záujmová a profesná skupina, organizácia či politická strana. Neprizvanie rehoľ k pripomienkovaniu takého citlivého materiálu ako je sexuálna formácia mladej generácie je prejavom diskriminácie, ktorá chce opätovne vytlačiť rehole z verejného a formačného života, vlastného ich identity.

2. Cieľom programu je aj učiť deti a mládež sexuálnymi praktikám, na ktorých možno dobre zarobiť.

3. Program implicitne zahŕňa a podporuje aj umelé prerušenie tehotenstva, ktoré je eticky a morálne neprijateľné a odsúdeniahodné.

4. Program má odborne sporný a zavádzajúci charakter a nerieši vážne problémy Slovenska, ktorými sú: negatívny demografický vývoj, predčasný a predmanželský sexuálny život, promiskuita, prostitúcia, šírenie pohlavných chorôb, vrátane AIDS, a pod.

5. Program je zameraný proti poslaniu zdravej a usporiadanej rodiny, ktorú by mala nepochybne každá spoločnosť chrániť, a preto má výrazne protislovenský a protinárodný charakter.

6. Program je vcelku i v jednotlivostiach v jednoznačnom rozpore s morálnym učením Katolíckej cirkvi.

7. Konferencia vyšších rehoľných predstavených na Slovensku rozhodne protestuje proti predloženému materiálu ako celku, považuje ho za neprijateľný a dôrazne žiada jeho stiahnutie.

Ján Ďačok SJ, predseda KVRPS

Adventný večer ordinára OS a OZ SR s jeho predstaviteľmi

Už tradičný predvianočný večer ordinára OS a OZ SR Mons. Františka Rábeka s predstaviteľmi Ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky a silových rezortov sa uskutočnil 11. decembra v rezidencii vojenského ordinára v Marianke pri Bratislave. Pozvanie vojenského biskupa prijali apoštolský nuncius Mons. Henryk Józef Nowacki, minister obrany František Kašický s manželkou, prezident Hasičského záchranného zboru plukovník Jozef Paluš, náčelník Vojenskej polície plukovník Stanislav Bero, zástupcovia riaditeľstva Colnej správy, Horskej záchrannej služby a ďalší zástupcovia ministerstiev silových rezortov. Sviatočná atmosféra večera bola obohatená hudobno poetickým kultúrnym programom. V závere sa Mons. Rábek rozlúčil s odchádzajúcim apoštolským nunciom Nowackim, pričom mu poďakoval za všetku pomoc, podporu a spoluprácu pri procese priprav Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou o duchovnej službe katolíckym veriacim v ozbrojených silách a ozbrojených zboroch až po jej podpis v roku 2002, ako aj za pomoc a podporu od vzniku Ordinariátu OS a OZ SR, ktorý vznikol v roku 2003. **Tibor Ujľacký**

Predvianočné vyhlásenie prešovských biskupov

Kresťania poznajú čo je podstatou Vianoc. Je to Narozenie Pána Ježiša Krista, Božieho Syna, ktorý prišiel na svet preto, aby nás vykúpil.

Túto skutočnosť si pripomíname každý rok, počas sviatkov Vianoc. Pravda, duch sveta sa snaží aj tie najkrajšie a najšťachtnejšie kresťanské sviatky znížiť iba na rovinu pôžitkov, bohatého jedla a drahých darčiekov. Tohto roku sa dokonca na bilbordoch objavil nadpis Diabolské Vianoce. Hoci je to propagácia jedného koncertu, pre nás kresťanov je to urážka, lebo Božiu Lásku, ktorá prichádza na svet, aby človeka oslobodila od zlého, dávajú do nezmyselného a protirečiacieho spojenia: Diabolské Vianoce.

My, biskupi Prešova, ostro protestujeme proti takejto diabolskej taktike sveta, ktorá sa snaží aj to najsvätejšie prekrútiť a vytrhnúť zo srdca ľuďi.

Preto sa už tradične obraciame ku všetkým obyvateľom nášho mesta i ku všetkým ľuďom dobrej vôle a vyzývame Vás: Nedajte sa oklamať. Pamätajte na to, že Vianočnými sviatkami oslavujeme Božiu Lásku Ježiša Krista, nášho Vykupiteľa, ktorý sa pred vyše 2000 rokmi narodil v Betleheme. On je podstatou Vianoc a iba On nám môže priniesť lásku, Božiu Lásku do našich srdc. Bez pokánia a nápravy vo svojom živote nenájdeme cestu k betlehemským jasičkám a k Spasiteľovi Kristovi.

Milí Prešovčania a všetci ľudia dobrej vôle, k Narozeniu Spasiteľa nášho Ježiša Krista Vám prajeme veľa duchovnej radosti a v novom roku 2008 pevné zdravie, pokoj duši a kresťanskú lásku. Všetci sa spolu s Vami vrúcne modlíme, aby Pán požehnal nový rok, aby sa pre nás všetkých stál príjemným, šťastným a radostným rokom Pána.

*Vladyka Ján, pravoslávny arcibiskup prešovský a Slovenska
Vladyka Ján Babjak SJ, gréckokatolícky prešovský eparcha
Senior Ján Bakalár, za Evanjelickú cirkev a. v.*

Pozostatky Mons. Štefana Fogaša prenesené z Ríma na Slovensko

V stredu 12. decembra 2007 v Šarišskej Trstenej uložili telesné pozostatky Mons. Štefana Fogaša, prvého diplomata zo Slovenska v službách Svätého Otca, ktorý bol pochovaný v Ríme. Obradu uloženia pozostatkov predsedal košický arcibiskup Mons. Alojz Tkáč.

Pri tejto príležitosti poslal pápež Benedikt XVI. srdečný pozdrav košickému arcibiskupovi Mons. Alojzovi Tkáčovi, ako aj príbuzným zosnulého, kňazov a všetkým veriacim. Pripomínajúc si s úprimným ocenením jeho veľkodušnú službu Kristovi a Svätému

stolcu, Svätý Otec uisťuje o modlitbách za jeho dušu a „vo viere v zmrtvýchvstanie udeľuje osobitné apoštolské požehnanie, ktoré rozširuje na všetkých účastníkov obradu“, uvádza sa v liste

Mons. Štefan Fogaš sa narodil 13. decembra 1924 v Šarišskej Trstenej v početnej roľníckej rodine. Po maturite na gymnáziu v Prešove ho biskup Mons. Jozef Čársky, apoštolský administrátor Košickej diecézy, prijal do Kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach a zakrátko ho vyslal na štúdiá filozofie a teológie na Pápežskej Lateránskej univerzite v Ríme. Za kňaza bol ordinovaný 8. júla 1951 za Košickú diecézu. Kvôli politickej situácii na Slovensku sa nemohol vrátiť domov, preto po vysviacke pôsobil dva roky v pastorácii ako kaplán v severnom Taliansku. Po nadobudnutí istých pastoračných skúseností sa v roku 1954 vrátil do Ríma, aby pokračoval v štúdiách civilného a cirkevného práva na Pápežskej Lateránskej univerzite a súbežne študoval na Pápežskej cirkevnej akadémii diplomáciu, ktorá pripravuje budúcich diplomatov Vatikánu – ako prvý slovenský kňaz v dejinách. Vo funkcii tajomníka resp. radcu nunciatúry pôsobil postupne v Nikarague, Honduras (1959), Argentíne (1963), Juhoafrickej republike (JAR)(1968), v Iraku (1970) a naposledy ako radca nunciatúry v Belgicku (1974) a ako pozorovateľ Vatikánu pri Európskom parlamente(CEE). Zomrel 28. marca 1974 v Paríži a pochovaný bol v Ríme.

Jozef Krištof

II. Medzinárodné stretnutie Združenia mariánskej mládeže Európy a Blízkeho východu v Nitre

V dňoch od 5. do 9. decembra sa uskutočnilo v Nitre druhé Medzinárodné stretnutie národných rád zo Združenia mariánskej mládeže (ZMM). Na stretnutí sa zúčastnili zástupcovia združenia zo štrnástich krajín Európy a tiež z Blízkeho východu. Medzi nimi nechýbala medzinárodná prezidentka Yasmine Cajuste z Haiti, generálny subdirektor páter Pedro Castillo z Venezuely a vyše sedemdesiat zástupcov z radov kňazov, sestier a mladých ľudí. Hodnotila sa činnosť združenia v jednotlivých štátoch a program bol naplnený rôznymi diskusiami, prednáškami, modlitbou a zdieľaním, výmenou kontaktov a tiež zábavný program popretkávaný slovenským folklórom. Spoločne sa hľadalo poslanie laika v ZMM, v Katolíckej cirkvi a vo svete. Počas stretnutia sa taktiež pripravovalo tretie generálne zhromaždenie v roku 2010. Stretnutie vyvrcholilo v nedeľu slávnostnou svätou omšou v chráme sv. Vincenta de Paul v Bratislave - Ružinov, ktorú celebroid Generálny otec Gregory Gay, kňaz Misijnej spoločnosti sv. Vincenta de Paul za účasti členov Vincentínskej rodiny.

Mária Mazúrová

Biskup Baláž navštívil farnosť Horná Štubňa

Dňa 9. decembra 2007, druhú adventnú nedeľu, vo farnosti Horná Štubňa po slávnostnej svätej omši v kostole sv. Joachima a Anny požehnal priestory zrekonštruovanej a vynovenej budovy miestneho farského úradu diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž. Veriaci si mali možnosť prezrieť zrekonštruovanú budovu farského úradu. Otec biskup povzbudil veriacich k úprimnému životu podľa viery a pripomenul, že kde je usporiadaná farnosť, tam sa aj ľudia ľahšie približujú k Bohu. Po skončení slávnosti sa vo vynovenej fare streli kňazi dekanátu Kláštor pod Znievom s biskupom.

Pavol Pečko

Skauti prinesú Betlehenské svetlo na Slovensko

Betlehenské svetlo bude tento rok žiarieť na Slovensku od soboty 15. decembra 2007. Skauti ho prinesú do Bratislavy z Viedne, kam ho z Izraela prepravila Elizabeth Nemeč v sprievode 380 pútnikov, ktorá tento rok odpálila Svetlo z večného plameňa z miesta rodiska Ježiša Krista. V sobotu 16. decembra 2006 o 19.30 hod. počas sv. omše vo Františkánskom kostole Zvestovania Pána ho slávnostne privítajú na Slovensku. Svetlo prinesú ako obetný dar a na záver bohoslužby ho posväti františkánsky kňaz. Symbol pokoja a mieru odpálený v Bazilike Narodenia Pána sa tak vďaka skautom dostáva do našej krajiny už po osemnásty krát.

Od tohto okamihu ho budú skauti distribuovať v jednotlivých mestách a obciach do tisícok kostolov a farností, nemocníc, azylových domov, domovov sociálnej a opatrovateľskej starostlivosti, odpaľovať ho veriacim na predvianočných sv. omšiach a pobožnostiach alebo ho doručia priamo do domácností. Roznesú ho i do ďalších miest a okolitých dedín, ktoré nemajú vlakové spojenie, aby sa dostalo k čo najväčšiemu počtu ľudí.

V Bratislave a okolitých obciach si ho môžu ľudia odpáliť a priniesť do svojich domovov z jednotlivých kostolov v čase už od 15. decembra. Vo Františkánskom kostole Zvestovania Pána pri Hlavnom námestí v Bratislave bude svetlo prístupné buď v sobotu 15. 12. 2007 po sv. omši, na ktorej bude tento rok slávnostne odovzdané do rúk slovenskej verejnosti, alebo od tohto termínu až do Štedrého dňa v každý pracovný deň a v sobotu denne od 8.00 do 20.00 hod. a v nedele počas večerných sv. omší. Ešte v sobotu 15. decembra ho skauti doručia do Kostola Najsvätejšieho Spasiteľa a kostola Nanebovzatia Panny Márie a postupne až

do 24. decembra do ďalších 24 kostolov v Bratislave a okolitých obcí.

Aktuálne informácie o Betlehenskom svetle v roku 2007 nájdete na webstránke: www.scouting.sk/svetlo.

Michal Milla, Slovenský skauting

V trnavskej katedrále spievali Tichú noc v štyroch jazykoch

TRNAVA - Najznámejšia európska koleda Tichá noc v interpretácii 200-členného spojeného miešaného speváckeho zboru zaznela v slovenčine, poľštine, maďarčine a češtine na záver trnavského koncertu s názvom Višegrádske koledy. Ojedinelé vystúpenie štyroch súborov na jednej scéne organizoval v katedrále sv. Jána Krstiteľa miešaný spevácky zbor Technik-Akademik na úvod víkendovej prezentácie svojho projektu, nad ktorým prezval záštitu aj prezident SR Ivan Gašparovič, predseda vlády Robert Fico a eurokomisár Ján Figel'.

Takmer pol tisícky prítomných divákov odmenilo účinkujúcich dlhým potleskom, ktorý nešetril ani prítomný arcibiskup Ján Sokol. „Boli to nádherné koledy a práve v tom bola tá krása, že bola jednota medzi bratmi Čechmi, Poliakmi, Maďarmi a Slovákmi, „netajil nadšenie arcibiskup Sokol, ktorý tiež potvrdil, že niektoré si spolu s účinkujúcimi počas koncertu v lavici kostola tiež zaspieval. „Samozrejme, že som si zaspieval, veď viaceré sa spievajú aj pri svätých omšiach cez Vianoce, „dodal arcibiskup.

Jozef Polešenský

Dobrá novina štartuje

Pod mottom „Podajme ruku deťom“ sa vo vianočnom období vydávajú skupinky detí ohlasovať radostnú zvesť o narodení Pána v mestách a dedinách na celom Slovensku a stávajú sa tak poslami nádeje. Dobrá novina je kolednícka akcia eRka – Hnutia kresťanských spoločenstiev detí spojená s verejnou zbierkou pre projekty rozvojovej spolupráce v afrických krajinách. Aj tento rok sa uskutočnia sv. omše spojené s požehnaním a vyslaním koledníkov. Budú sa konať na jedenástich miestach po celom Slovensku. V sobotu 15. decembra 2007 v Lučenci, Trnave, Starej Lubovni, v Trvdošíne, v Prešove a v nedeľu 16. decembra v Banskej Bystrici-Radvani, v Sečovciach, Košiciach nad Jazerom, v Snine, v Stropkove, v Žiline.

Viac informácií o koledovaní a Dobrej Novine nájdete tiež na www.dobranovina.sk. **Marián Kašaj**

Prípravné stretnutie sociálnej subkomisie teologickej komisie KBS

V sobotu 8. decembra 2007 sa na pozvanie predsedu Sociálnej subkomisie teologickej komisie KBS Mons. Stanislava Zvolenského zišli v Bratislave odborníci a aktivisti zo sociálnej oblasti z mnohých regiónov Slovenska. Nosnou témou stretnutia bola realizácia a implementácia pastoračného plánu 2007 -2013 v sociálnej oblasti. Keďže farnosť je kľúčovým priestorom pre realizáciu zámerov Pastoračného plánu, zúčastnení diskutovali o možnosti spracovať metodológiu pre prípravu pastoračného plánu v sociálnej oblasti na úrovni farností, prípadne diecéz. Za vážnu úlohu považujú poskytnutie informačnej infraštruktúry, networking, stanovenie časového harmonogramu a reálne nastavenie cieľov v konkrétnych farnostiach, regiónoch a diecézach. Tomuto chcú byť nápomocní odborníci a špecialisti, ale zároveň aj hnutia a združenia sa dávajú k dispozícii diecéznym biskupom pri aplikácii pastoračného plánu. Celým zasadáním sa ako zlatá niť ťahal pojem sociálna náuka Cirkvi.

Účastníci stretnutia sa zhodli na tom, že sociálnu náuku Cirkvi je potrebné uviesť do života a vložiť ju ako špecifický evanjelizačný nástroj do rúk mienkotvorných osobností, politikov, zamestnávateľov i zamestnancov. Preto sa aj sociálna subkomisia v budúcnosti chce, podľa zodpovedných predstaviteľov, zaoberať predovšetkým uvedením sociálnej náuky do života, „aby ľudia, ktorí robia rozhodnutia, ju používali nielen intuitívne, ale aby mali jasné vedomosti a poznanie, ktoré je primerané ich zodpovednosti za veci verejné. Toto žitie a zodpovedné poznanie sociálnej náuky Cirkvi sa však týka každého z nás“. Prítomní sa s uznaním a vďakou voči biskupom vyjadrili o Pastoračnom pláne a ponúkajú svoje vedomosti, skúsenosti a silu spoločenstiev pri jeho realizácii.

Katarína Hulmanová

Spomienka na Janka Silana vo Svite

V nedeľu 9. decembra 2007 sa v kostole sv. Jozefa robotníka vo Svite uskutočnila Spomienka na Janka Silana, kňaza a básnika slovenskej katolíckej moderny. „Tento básnik je vynikajúcou osobnosťou, neobyčajne tichý a jemný hľadač krásy a dobra. To je dôvod, pre ktorý sme sa rozhodli usporiadať túto spomienku. Potrebujeme hodnoty,“ povedal o Silanovi riaditeľ KBD Anton Tyrol. Hľadanie hodnôt, vzťah k Bohu k rodnej obci, k mame, k piesni či prírode vôbec, ktoré možno nájsť v jeho mnohých poetických veršoch. Jeho život a dielo v referáte priblížil František Drozd a Janka Silana ako umelca a poetu predstavil Anton Lauček. Pôso-

bivé boli zborové skladby, ktoré odzneli v podaní chrámového zboru Laudamus zo Svitu.

V druhej časti Spomienky na Janka Silana odzneli osobné spomienky na tatranského veľikána podaní Jána Goča s manželkou Libuškou z Važca, kde Janko Silan pôsobil ako správca farnosti tridsaťpäť rokov a Eduarda Michalka z Liptovského Petra. Osobné spomienky na Janka Silana a jeho príslovečný humor pripomenul rektor Kňazského seminára v Spišskej Kapitule Jozef Jarab, ktorý patrili k jeho blízkym priateľom.

Z jeho tvorby môžeme vybrať poému Slávme to spoločne (1941), Piesne z Javoriny (1943), Triptych I – III., Katolícke piesne z Važca (samizdat 1980), román Dom opustenosti, ktorý bol publikovaný až v roku 1990. Súborne vyšlo dielo Janka Silana až v rokoch 1995 – 1998 pod vedením editora Júliusa Pašteku vo vydavateľstve Lúč v Bratislave. Okrem literárnej tvorby sa Janko Silan venoval i prekladateľstvu. Z latinčiny preložil kresťanské hymny pod názvom Hymny 1-2 (1943). Z nemčiny preložil Rilkeho zbierku O tebe spieva zem (1943) a s Pavlom Straussom Lippertovu knihu Človek Jób hovorí s Bohom (1948). Venoval sa i redaktorskej práci. Stal sa jedným zo zakladajúcich členov vydavateľstva a časopisu Verbum a bol redaktorom edície Lux.

V rukopise Jozef Kútnik – Šmálov píše o Jankovi Silanovi: „V slovenskej literatúre je Silan originálny v tom, že vo svojej poslednej tvorbe sa výrazovo zjednodušuje. Opúšťa tzv. básnické opisy a vracia sa k priamemu pomenovaniu. Práve táto jeho časovo najposlednejšia tvorba je najproduktívnejšia. A to je svedectvo o jeho umeleckom dozrievaní a životnej aj umeleckej vyzretosti. Tým vlastne uzatvára svoj vývinový kruh.“

Jeho básnická tvorba zasahuje i dnes vnútro človeka a dáva mu spoznať obraz toho, koho nosí vo svojom srdci.

František Drozd

Zasadanie Rady pri KBS pre cirkevné dejiny

V stredu 12. decembra 2007 po prvýkrát v histórii zasadala Rada KKBS pre cirkevné dejiny, ktorej predsedom je nitriansky diecézny biskup Mons. Viliam Judák. „Išlo o prvé zoznamovacie zasadnutie. Uvedomili sme si situáciu, v ktorej sa nachádza Cirkev na Slovensku. Rada chce garantovať objektívny a neskreslený výskum a interpretáciu dejín Cirkvi, najmä problematických okruhov dejín Cirkvi na Slovensku a vo svete. V budúcnosti sa bude snažiť vecnými vyhláseniami, stanoviskami a štúdiami reagovať na útoky, vedené z prostredia médií na Cirkev ako inštitúciu, na jej osobnosti, kultúrne a duchovné poslanie doma i vo svete. Rada, ktorá pozostáva z profesionálnych historikov, kňazov a laikov by mala zasadať dvakrát do roka. **Eva Jánošíková**

Mariánska akadémia v košickom seminári

Bohoslovci piateho ročníka Kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach pripravili v piatok 7. 12. 2007 v predvečer slávnosti Nepoškvrneného počatia Panny Márie akadémiu na tému *Mária v mojom živote*.

Program začal slávnostnou svätou omšou v seminárnom kostole sv. Antona Paduánskeho, ktorú celebroidal Mons. Bernard Bober, košický pomocný biskup a pokračoval v aule Teologickej fakulty Katolíckej Univerzity.

Akadémia niesla netradičnú formu diskusie, v ktorej mohli pozvaní hostia – Mons. Bernard Bober, historik Peter Zubko a tajomník Teologickej fakulty Peter Gazda – predstaviť svoj vzťah k Panne Márii a vydať tak svoje osobné svedectvá, v ktorých zvlášť rezonoval obdiv voči čnostiam skrytosti a schopnosti počúvať u Božej Matky. Mariánskej akadémie sa zúčastnil aj Mons. Stanislav Stolárik, košický pomocný biskup, vedenie Teologickej fakulty, predstavení seminára, rehoľné sestry, bohoslovci, ale aj laici.

Jozef Barlaš, bohoslovec

Mariánska akadémia v kňazskom seminári v Spišskej Kapitule

Pri príležitosti sviatku Nepoškvrneného počatia Panny Márie 8. decembra 2007 sa v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule konala Mariánska akadémia. Slávnosti predchádzala svätá omša, ktorú v katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule celebroidal spišský pomocný biskup Mons. Štefan Sečka. Program pokračoval v aule Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka. Vrcholným bodom programu bola prednáška kňaza Ondreja Palušáka: „Čistý úmysel dáva silu ako prinášať ovocie dobrých skutkov“.

Slávnostnú atmosféru vytvoril svojím spevom spevácky zbor seminaristov zo Spišskej Kapituly – Schola cantorum. Organizačne sa na príprave a priebehu akadémie podieľali seminaristi štvrtého ročníka.

Dogmu o Nepoškvrnenom počatí Panny Márie vyhlásil 8. decembra 1854 apoštolskou konštitúciou *Ineffabilis Deus* pápež Pius IX. Slávnostným spôsobom bolo takto ohlásené učenie katolíckej viery, že „preblahoslavená Panna Mária bola v prvej chvíli svojho počatia osobitnou milosťou a výsadou všemohúceho Boha, vzhľadom na zásluhy Ježiša Krista, Spasiteľa ľudského pokolenia, uchránená a nedotknutá od akejkoľvek škvrny dedičného hriechu.“ O štyri roky neskôr

sa Panna Mária slovami „Ja som Nepoškvrnené počatie“ predstavila Bernadette Soubirousovej pri zjavení v Lurdoch.

Roman Vitko

Vláda SR ocenila pastoráciu medzi Rómami

Prvý ročník udeľovania ceny Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity *Za ľudskosť* sa konal v stredu 12. decembra v Bratislave. Cenu udeľovali pri príležitosti Medzinárodného dňa ľudských práv. „Zaslúžia si náš obdiv. Myslím si, že toto oceňovanie sa stane tradíciou a aj v budúcnosti budeme môcť udeľovať ceny bez rozdielu či to je alebo nie je Róm,“ povedala v úvodnom príhovore splnomocnenkyňa vlády SR pre rómske komunity Anina Botošová. Ocenenie má upozorniť verejnosť na osobnosti, ale aj často obyčajných ľudí, ktorí zvlášť v problematike spolunažívania s rómskou komunitou a v práci pre Rómov prejavili veľa ľudskosti a obetavosti.

Cenu získali:

- Michal Pačan, ktorý zachraňoval životy obetí požiaru v Krompachoch vo februári 2007.

- Jana Hanečáková, riaditeľka školy v obci Lomnička, v ktorej žije 99 percent Rómov. Mimo iného začala aj projekt *Dobrota a láska pre Rómov*.

- Don Peter Bešenyey, priekopník pastorácie Rómov, spoluzakladateľ rómskej púte, ktorá sa koná každoročne prvú augustovú nedeľu v Gaboltove. Stál aj pri zrode a rozvoji centra na Poštárke v Bardejove.

- Irena Oravkinová, primárka oddelenia onkológie a hematológie Detskej fakultnej nemocnice v Košiciach, prezidentka Spoločnosti detskej onkológie v Košiciach, ktorá nad rámec práce pomáha rómskym detským pacientom zo sociálne znevýhodnených rodín.

- Ján Hero, riaditeľ Súkromnej združenej školy v Kremnici, ktorý sa dlhodobo angažuje v práci s rómskou komunitou. Od roku 2001 je aj zástupcom Slovenskej republiky v expertnej komisii Rady Európy pre Rómov a kočovníkov v Štrasburgu.

Na slávnostnom odovzdávaní bol prítomný aj podpredseda vlády SR Dušan Čaplovič, ktorý v príhovore vyjadril radosť z tejto udalosti. „Kiež by bolo takýchto dní v roku 365, v tom budúcom 366, aby, ako píše sv. Pavol v liste Korinťanom, ‚Kto mal mnoho, nemal prebytok, a kto málo, nemal nedostatok‘.“

Na záver Anina Botošová zdôraznila, že práca jej úradu je najmä misiou a preto ďakuje všetkým, ktorí pre Rómov pracujú. Za ocenených sa poďakoval aj Ján Hero a vyjadril presvedčenie, že ceny sú prejavom vďaky nielen im piatim osobne, ale všetkým s ktorými spolupracujú.

Rastislav Hamráček

Celoslovenská kampaň Červené stužky- vyhodnotenie

1. december si pripomínáme ako Svetový deň boja proti AIDS. V tento deň, 1.12. 2007, vyvrcholila celoslovenská kampaň Červené stužky, ktorú s podporou Ministerstva školstva Slovenskej republiky a Krajského školského úradu v Žiline (v rámci rozvojového projektu „Zdravie v školách“) organizovalo Gymnázium sv. Františka v Žiline. Záštitu nad kampaňou prijal primátor mesta Žiliny Ivan Harman.

Do kampane sa doteraz zapojilo 200 škôl a školských zariadení z celého Slovenska, ktoré si vybrali niektorú z ponúkaných aktivít, napr. zorganizovanie prednášky na tému HIV/AIDS, alebo prednášky s protidrogovou tematikou, premietnutie kampaňou ponúkaného filmu Anjeli, nosením červených stužiek - symbolu boja proti AIDS, účasťou v celoslovenskej výtvarnej súťaži, či účasťou na regionálnom stretnutí škôl v Žiline. Všetky potrebné informácie sa nachádzajú na www.cervenestuzky.sk. Dovoľujeme si upozorniť na rubriku Vaša podpora - Aktivity podporujúce kampaň, kde sa nachádzajú povzbudzujúce a nápadité aktivity škôl zapojených do kampane.

Na celoslovenskej úrovni mala veľký ohlas výtvarná súťaž na tému: HIV / AIDS nebezpečenstvo pre Európu a svet? Hodnotiacia komisia si pozorne pozrela 141 súťažných plagátov od 197 študentov z 31 škôl Slovenska. Po ich zhodnotení komisia udelila ceny týmto súťažiacim:

1. miesto: Emília Roxerová - Pedagogická sociálna akadémia Turčianske Teplice
2. miesto: Katarína Sabová - Gymnázium sv. Františka v Žiline
3. miesto: Gabriela Cichovská - Obchodná akadémia Trebišov

Riaditeľka GSF v Žiline, PhDr. Gabriela Šarníková, PhD., udelila Cenu riaditeľky GSF v Žiline, ktorú obdržala Nikola Kováčová zo Súkromného gymnázia v Žiline. Krajský školský úrad v Žiline udelil Cenu Krajského školského úradu v Žiline, ktorú získal Ján Pavlík z Gymnázia Alberta Einsteina v Bratislave. Mesto Žilina venovalo všetkým víťazom hodnotný darček. Tiež od mesta Žiliny dostali darček všetci žiaci zo ZŠ, ktorí sa zapojili do výtvarnej súťaže. Všetkým zúčastneným súťažiacim ďakujeme za zaslané plagáty.

Na regionálnej úrovni sa v rámci kampane uskutočnilo stretnutie škôl žilinského regiónu na tému: HIV / AIDS nebezpečenstvo pre Európu a svet? Stretnutie, ktoré prebiehalo vo veľkej zasadačke Mestského úradu v Žiline, sa zúčastnilo 200 účastníkov - učiteľov a študentov z 29 škôl a školských zariadení. Medzi účastníkov zavítali: pán primátor mesta Žiliny Ivan Harman,

pani poslankyňa Eva Országhová zo zastupiteľstva mesta Žiliny, pani Zuzana Akantisová - prednostka Krajského školského úradu a ďalší hostia z Krajského školského úradu v Žiline. Naše poďakovanie patrí prednášajúcim, a to: RNDr. Hudekovej z Národného referenčného centra v Bratislave, ktorá prednášala a zodpovedala na otázky týkajúce sa problematiky HIV/ AIDS, Markovi Poláčkovi z LUX communication - režisérovi filmu Anjeli a PhDr. Petrovi Šulákovi z Retestu v Bratislave, ktorý študentom priblížil drogovú problematiku a prácu v resocializačnom zariadení Retest. Ich prednášky sa stretli s veľkým ohlasom a diskusiou. Počas regionálneho stretnutia prebiehala v priestoroch Mestského úradu v Žiline vernisáž celoslovenskej výtvarnej súťaže na tému: HIV / AIDS nebezpečenstvo pre Európu a svet? Študenti si počas prestávok mohli pozrieť zaslané súťažné plagáty a mohli tiež udeliť Cenu sympatie, ktorú získal plagát Terézie Parišekovej z Pedagogickej a sociálnej akadémie sv. Márie Goretti v Čadci. Stretnutie moderovali a organizačne zabezpečovali študenti Gymnázia sv. Františka v Žiline.

Tohtoročná kampaň Červené stužky vyvrcholila 1.12. 2007, ale pre jej veľký ohlas je možné sa ešte prihlásiť sa do 20.12. 2007. INFO na www.cervenestuzky.sk Nech nám všetkým kampaň Červené stužky pripomína 1. december - Svetový deň boja proti AIDS ako posolstvo porozumenia, súcitu, solidarity a nádeje v otázke AIDS.

Anna Poláčková

Vyšla nová kniha Róberta Letza o biskupovi Buzalkovi

V stredu 12. decembra prezentoval v aule Cyrilometodskej bohosloveckej fakulty v Bratislave novú knihu – zbierku listov biskupa Michala Buzalku, ktorá obsahuje aj spoločné prejavy slovenských katolíckych biskupov s názvom V hodine veľkej skúšky. Ide o súkromnú korešpondenciu - 108 listov kňaza, biskupa a na doživotie odsúdeného väzňa Michala Buzalku, ktoré odrážajú jeho povahu a postoje v búrlivom 20. storočí.

Druhú časť knihy, ktorá vyšla vo vydavateľstve Spolok svätého Vojtecha tvorí kolekcia 86 spoločných prejavov slovenských katolíckych biskupov z rokov 1936 – 1950 aj s vysvetlením okolností ich vzniku. Kniha, ktorá sa teda skladá zo zbierky dokumentov a tohto kritického aparátu neopisuje iba minulosť, ale ponúka skúsenosť biskupa, príklad hodný nasledovania, „uviedol v príspevku na prezentácii knihy cirkevný historik Jozef Hal'ko.

Eva Jánošíková

Riaditeľ TK KBS: CSI Lic. Jozef KOVÁČIK, Domáci servis: Eva Jánošíková, Grafická úprava a monitoring: Jolana ŠINAJOVÁ, Fotoservis: Mgr. Peter ZIMEN
Adresa: Konferencia biskupov Slovenska, P.O. Box 113, 814 99 Bratislava, Telefón: 02 / 54435 380, Fax: 02 / 54433 292, e-mail: tkkbs@kbs.sk,
Internetová verzia spravodajstva TK KBS - www.tkkbs.sk